

J.nr. 2023-14-81-23391

Ref. JOHEL

Dato: 17-04-2023

Højpatogen fugleinfluenza i Europa i relation til truslen for Danmark pr. 17. april 2023

Trusselsvurdering:

Fødevarestyrelsen har udarbejdet en trusselsvurdering for højpatogen fugleinfluenza (HPAI), som afløser vurderingen fra 21. november 2022.

Fødevarestyrelsen vurderer, at den samlede risiko for smitte med HPAI til danske fjerkræbesætninger gennem kontakt til vilde fugle kan sænkes fra **høj til middel**.

Fødevarestyrelsen vurderer endvidere, at den samlede risiko for smitte med HPAI til dansk fjerkræ gennem samhandel er uændret dvs. fortsat **lav**.

Smitteveje	Risikoniveau pr. 17/4-2023
Vilde fugle	Middel
Samhandel med fjerkræ/rugeæg	Lav

Risikobegrænsning:

Fødevarestyrelsen gør opmærksom på at:

1. Trusselsniveauet er faldet, da de fleste fugletræk er ved at være ovre og at antal udbrud i fjerkræ og fugle i fangenskab i andre EU-lande falder.
2. Indelukningskravet ophæves i takt med den faldende trussel, for at sikre fuglenes velfærd. Truslen er dog ikke forsvundet, og der skal stadig være stor fokus på smittebeskyttelse.
3. Alle fugleejere og fjerkrævirksomheder skal være særligt opmærksomme på risiko for introduktion af HPAI udefra ved at fastholde høj smittebeskyttelse. Smittebeskyttelse er ejerens ansvar.
4. Fødevarestyrelsen ønsker stadig indrapportering af fund af døde vilde fugle.

Fødevarestyrelsen følger situationen i Europa tæt og opdaterer trusselsvurderingen, når det vurderes relevant.

Highly pathogenic avian influenza in Europe in relation to the threat to Denmark per 17th of April, 2023

Rapid risk assessment:

The Danish Veterinary and Food Administration has assessed the risk of highly pathogenic avian influenza (HPAI), which replaces the assessment from November 21st, 2022.

The Danish Veterinary and Food Administration estimates that the overall risk of infection with HPAI to Danish poultry herds due to contact with wild birds has reduced from **HIGH to MEDIUM**

The Danish Veterinary and Food Administration also assesses that the overall risk of infection with HPAI to Danish poultry through trade is unchanged and remains **low**.

Risk pathway	Risk level 17/4-2023
Wild birds	Medium
Trade of poultry and hatching eggs	Low

Risk mitigation:

As a consequence of the increased risk, the Danish Veterinary and Food Administration advises:

1. The threat level is reduced, as most migratory birds have passed Denmark and a reduction in outbreak in Europe has been observed.
2. Owners are no longer obliged to keep their poultry/birds under roof. However, the threat is still present and biosecurity is paramount!
3. Poultry and bird holders are recommended to maintain very high levels of biosecurity. Biosecurity is the responsibility of the operator.
4. The Danish Veterinary and Food Administration encourages the public to report findings of dead wild birds.

The Danish Veterinary and Food Administration closely monitors the situation in Europe and updates the assessment, when it is considered relevant.

Baggrund

Aviær influenza også kaldet fugleinfluenza skyldes smitte med særlige typer af Influenza A-virus. Aviær influenza er en zoonose. Andre pattedyr smittes af og til sporadisk med fugleinfluenza, og i sjældne tilfælde kan sygdommen smitte til mennesker. Smitten sker ved meget tæt kontakt med inficerede fugle.

Sygdommen inddeles i to grupper på grundlag af virus evne til at forårsage sygdom hos modtagelige fugle:

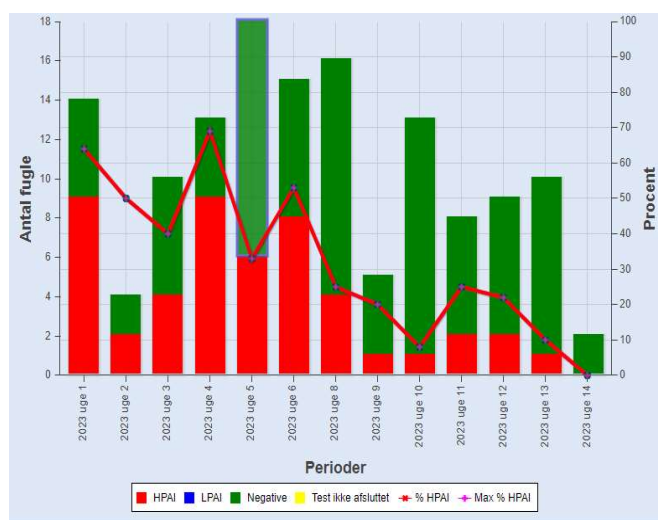
- Højpatogen aviær influenza (HPAI), som forårsager en særdeles alvorlig sygdom, der er kendetegnet ved en generaliseret infektion af det inficerede fjerkræ og kan medføre en meget høj flokdødelighed. Indtil videre er det kun virus af undertyperne H5 og H7, der er påvist som årsag til HPAI.
- Lavpatogen aviær influenza (LPAI), som forårsager en mild sygdom hos fjerkræ, primært i luftvejene, medmindre der indtræder en forværring som følge af andre samtidige infektioner eller faktorer. LPAI H5 og H7 har endvidere evnen til at kunne ændre sig til den højpatogene type.

Smittede fugle udskiller virus via sekreter fra luftvejene og gennem afføring. Smitten overføres nemt med inficeret foder og drikkevand. Smitten kan overføres med beklædning, fodersække, ikke-desinficerede rugeæg, redskaber, maskiner m.v. Vilde fugle, især trækkende vandfugle, udgør et reservoir for influenza A-virus.

Nuværende situation – pr. 17. april 2023

Vilde fugle og andre fugle i fangenskab

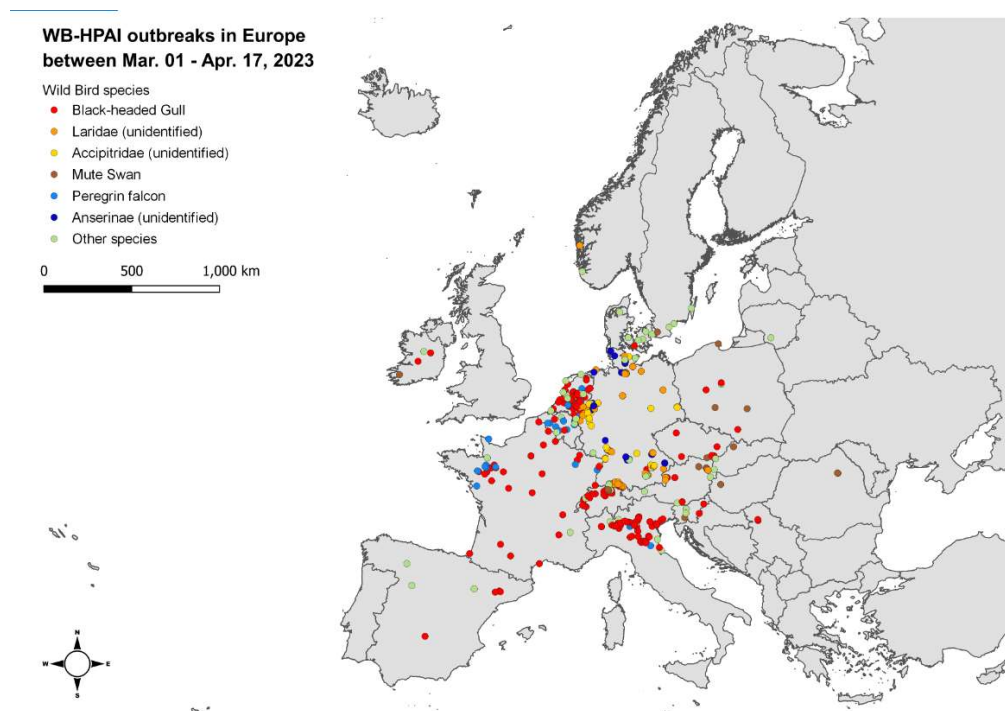
Der har siden 21. november 2023, hvor trusselsniveauet blev hævet til HØJT, har FVST1 modtaget 865 vilde fugle til analyser, hvoraf 95 var positive. Positiv-procenten er faldet støt siden marts, og det ser ud som om, at vi er på vej ud af sæsonen (figur 1).

Figur 1. Positiv-procenten af vilde fugle indleveret til Statens Serum Institut for analyse.

Kilde: [Fugleinfluenza beredskab \(fvst.dk\)](https://fugleinfluenza.beredskab.fvst.dk) 17.04.23

I Europa har der dog været mange indrapporteringer om HPAI positive måge-fugle i de seneste måneder (Figur 2- *Black-headed gull* og *Laridae*). Dette er en relativ ny udvikling og der er rapporter om en speciel måge-adapteret H5N1-type. Det vides ikke om denne type kan smitte fjerkræ på samme måde, som de 'vante' typer, men der er rapporteret enkelte fjerkræudbrud med 'måge-typen' i Europa.

Figur 2. Kort over indrapporteringer over vilde fugle med HPAI i Europa. Kilde: ADIS, 17.04.2023.

Flere mågearter trækker i disse dage forbi eller til Danmark fra de Europæiske lande syd for os, som Frankrig og Belgien, og trækket forventes at vare til sidst i april. Der er i Danmark endnu ikke set fugleinfluenza udbrud med måge-varianten, på trods af at måge-trækket startede for ca. 3 uger siden. Bramgæssene har også betydning for fugleinfluenza truslen, og deres træk fortsætter indtil midt maj, men rovfugle- og ande-træk er overstået.

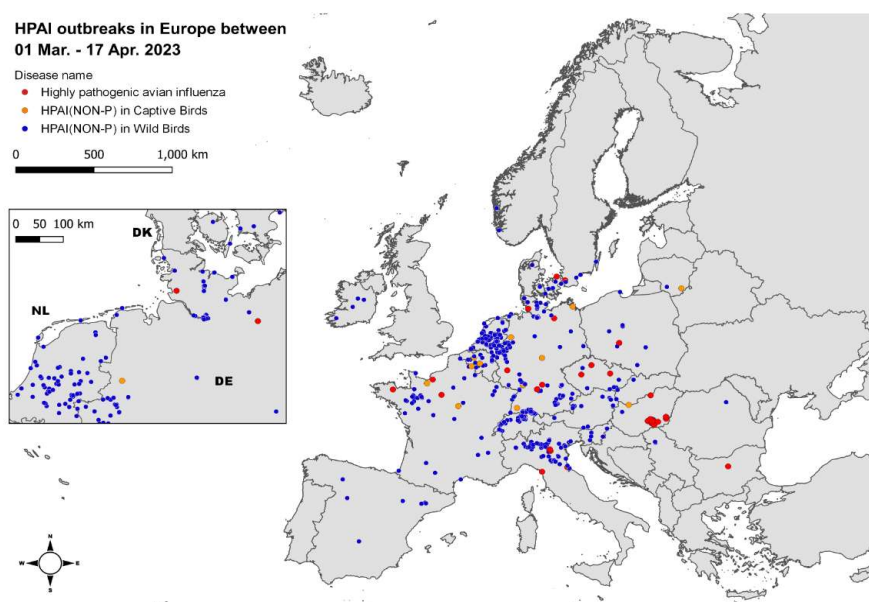
Udbrud af HPAI

I fugleinfluenza sæsonen 2022-23 har vi haft 6 udbrud i Danmark mellem den 27/10-22 og 16/3-23, fordelt på tre besætninger med slagtekalkuner, en hobby-besætning, en stor hønse-opdrætsbesætning og en mindre blandet besætning.

I Europa har det været en hård sæson med 655 udbrud i fjerkræ og 216 udbrud i fugle i fangenskab. Siden den 1. marts 2023, har der været rapporteret 79 udbrud af HPAI i EU, hvoraf Ungarn står for langt den fleste rapporter (45), men Frankrig, Tyskland og Italien melder også om udbrud i sæsonens sene måneder (tabel 1 og figur 4).

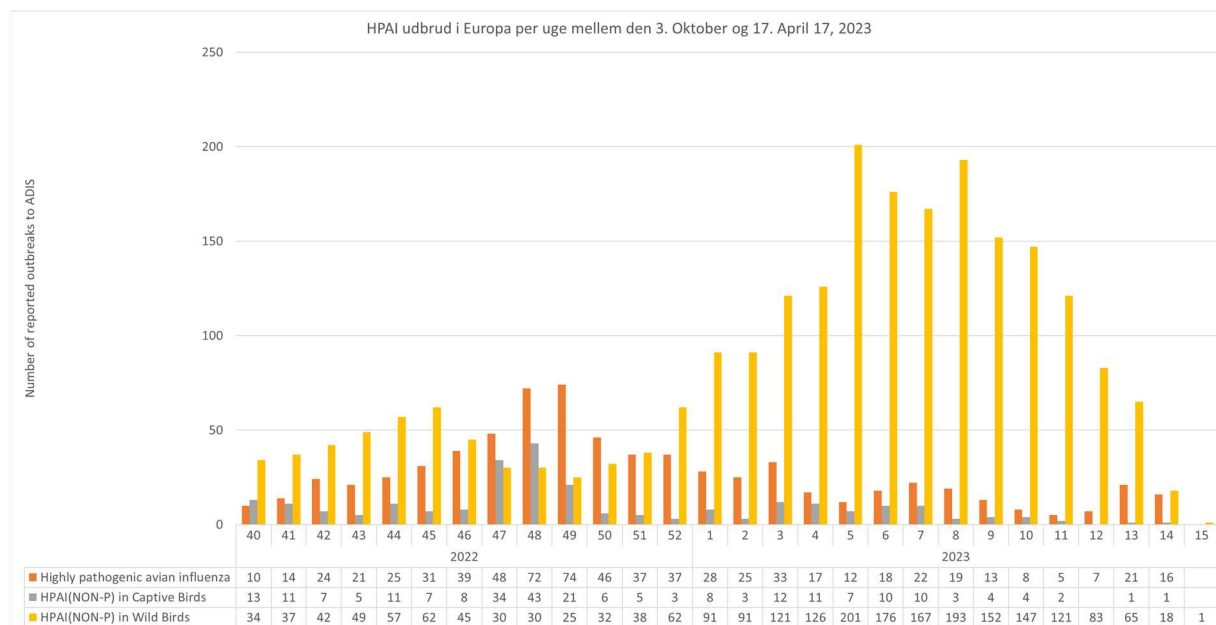
Tabel 1. Fugleinfluenza udbrud i fjerkræ og fugle i fangenskab i Europa, mellem 1. marts og 17. april 2023. Kilde ADIS 17.04.23

Land	HPAI i fjerkræ	HPAI i fugle i fangenskab
Austria		
Belgium		3
Bulgaria	1	
Czech Republic	3	
Denmark	1	
France	3	2
Germany	5	5
Hungary	45	1
Ireland		
Italy	5	
Lithuania		1
Netherlands		
Norway		
Poland	2	
Romania		
Serbia		
Slovakia		
Slovenia		
Spain		
Sweden	1	
Switzerland	1	
Total	67	12

Figur 3. HPAI i fjerkræ, fugle i fangenskab og vilde fugle i Europa mellem 1. marts og 17. april 2023
Kilde: ADIS, 17.04.2023.

Udbrudssæsonen i Europa er dog for nedadgående (figur 4). Det er usikkert om vi vil se nogle udbrud hen over sommeren, da HPAI se ud til være blevet endemisk i vilde fugle i mange lande, og derfor ikke længere kun kommer med trækfuglene.

Figur 4. oversigt over antal udbrud per uge i Europa i sæsonen 2022-23. Kilde ADIS 17.04.23

Samlet vurdering

Truslen fra de vilde fugle

Danmark ligger centralt placeret på mange fuglebestandes trækruter, men flere af de store træk er ved at være slut. Mågetrækkene og bramgæssene fortsætter og der indrapporteres en del positive måge-fugle fra EU, der har udviklet en 'måge-variant' af H5N1.

Følgende betragtninger indgår i vurderingen:

1. Fugletrækkene af måger og bramgæs fra Europa fortsætter ca. en måned endnu
2. Fjerkræs følsomhed overfor mågevarianten kendes ikke. På trods af mange rapporter om smittede måge-fugle i Europa, falder antallet af udbrud af fugleinfluenza i fjerkræ og fugle i fangenskab drastisk.
3. Udbrud aftager i Europa
4. Procenten af vilde fugle med fugle influenza falder støt i Danmark.
5. DK-VET vurderer den 3. april risikoen til lav. Denne vurdering er dog forbundet med meget stor usikkerhed *"omkring hvor stor rolle hættemåger kommer til at spille for smitterisikoen til tamfjerkræ de kommende uger."*

Baseret på ovenstående vurderer Fødevarestyrelsen, at den samlede risiko for smitte med HPAI til danske fjerkræbesætninger gennem kontakt til vilde fugle skal sænkes fra HØJ til MIDDEL.

Samhandel og transport af fjerkræ

Som følge af situationen i Europa og transport af slagtekyllinger, rugeæg og fjerkræ på tværs af de europæiske grænser, er der risiko for introduktion af fugleinfluenza gennem ikke tilstrækkeligt rengjorte lastbiler, der transporterer dyrene imellem Danmark og de europæiske lande.

Fødevarestyrelsen har gennemført stikprøvebaseret kontrol af fjerkræ transportbiler. Fødevarestyrelsen vurderer, at sandsynligheden for et udbrud af fugleinfluenza i en fjerkræbesætning i Danmark som følge af utilstrækkeligt rengjorte transportbiler er fortsat LAV.

Risikobegrænsning:

Transportmidler, der har været anvendt til erhvervsmæssig transport af fjerkræ, skal efter transporten rengøres og desinficeres.

Tabel 4. Smitteveje og risikoniveau

Smitteveje	Risikoniveau pr. 17/4-2023
Samhandel og transport af fjerkræ/rugeæg	Lav
Vilde fugle	Middel

Husk god smittebeskyttelse

Smittede trækfugle kommer stadig til Danmark. Du skal som fjerkræejer sikre god smittebeskyttelse for at forebygge smitte med fugleinfluenza. Dette gælder også for fugle i fangenskab.

Eksempler på god smittebeskyttelse:

- Fjerkræ eller fugle i fangenskab fodres og vandes indendørs eller under fast tag eller fast overdækning, der sikrer, at større vilde fugle ikke kommer i kontakt med det foder og vand, der er beregnet til dit fjerkræ eller dine andre fugle.
- Undgå at opdræt eller hold af ænder eller gæs har fysisk kontakt med andet fjerkræ eller fugle i fangenskab.
- Undgå at fjerkræ eller fugle i fangenskab får vand fra overfladevandreservoirer (f.eks. fra søer eller åer) – herunder opsamlet regnvand.
- Udendørsbassiner herunder anlagte og naturlige søer og vandhuller, som dit fjerkræ eller dine fugle i fangenskab har adgang til, bør afskærmes, så større vilde fugle ikke kan få adgang til bassinet.

[Yderligere information kan findes på Fødevarestyrelsens hjemmeside.](#)

Husk din anmeldepligt ved mistanke om fugleinfluenza

Du har pligt til at kontakte en dyrlæge, hvis der hos dit fjerkræ eller fugle i fangenskab opstår symptomer på fugleinfluenza. Det kan f.eks. være øget dødelighed, ophørt æglægning, luftvejssymptomer, øjenbetændelse med tåreflåd, betændelse i hovedets hulrum, diarré og eventuelt væskeansamlinger samt blåfarvning af huden, især i hovedet.

Tidlige tegn på smitte kan være appetitløshed, nedsat drikkelyst og forholdsvis lille dødelighed. Men sygdommen kan også pludselig optræde i en flok, hvor mange fugle dør, enten uden forvarsel eller med minimale tegn på nedstemthed, appetitløshed, pjusket fjerdragt og feber.

På Fødevarestyrelsens [hjemmeside](#) finder du informationer om, hvordan du som fjerkræejer og ejer af fugle i fangenskab skal forholde dig ved mistanke om sygdom i dit fjerkræ.

Generelle forholdsregler

Uanset om du har fugle i fangenskab eller er professionel fjerkræavler skal du altid overholde basale smittebeskyttende foranstaltninger som skift og desinfektion af fodtøj, inden du går ind i din hønsegård. Det styrker også smittebeskyttelsen at afskærme eller overdække hønsegården, så vilde fugle ikke kan lande blandt fjerkræet. Til overdækning kan bruges f.eks. en presenning, net eller tråd.

Har du fjerkræ eller har du fugle i fangenskab?

Dyresundhedsloven definerer **fjerkræ**, som fugle der opdrættes eller holdes med henblik på kødproduktion, konsumægs-produktion eller produktion af andre produkter uanset race, samt avl af fugle til de formål. Fjerkræ er også fugle, der holdes med henblik på fornyelse af vildt bestande.

Fugle i fangenskab er alle andre fugle, forudsat at deres produkter kun bruges i egen husholdning. Det er også fugle, der kun holdes med henblik på opvisninger, kapflyvninger, udstillinger, konkurrencer, og lignende, inklusivt med henblik på avl eller salg til disse formål.

Du kan læse den præcise ordlyd i: EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 [EUR-Lex - 32016R0429 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#). [Læs mere på Fødevarestyrelsens hjemmeside om spørgsmål og svar om fugleinfluenza](#)

Er du jæger?

Er du jæger, bør du endvidere være påpasselige med hygiejnen efter jagt, så du ikke slæber smitte med hjem i hønsegården. Konkret er det f.eks. en god ide med støvlevask, og at holde nedlagt vildt adskilt fra fjerkræ.

Har du været i udlandet?

Hvis du har været i kontakt med fjervildt eller fjerkræ i udlandet, anbefaler Fødevarestyrelsen, at du venter 48 timer inden et besøg i en dansk fjerkræbesætning, da du kan medbringe fjerkræsygdomme fra udlandet.

Har du modtaget fjerkræ fra udlandet eller påtænker at gøre det?

Hvis du indfører fjerkræ fra lande med HPAI, bør du være ekstra opmærksom på sygdomstegn hos dyrene, og huske din anmeldepligt ved symptomer på fugleinfluenza (se afsnit om anmeldepligt ovenfor).

Er du transportør af fjerkræ eller rugeæg?

Operatører, herunder transportører, skal sikre, at transportmidler, der anvendes til transport af fjerkræ eller rugeæg rengøres og desinficeres hurtigst muligt efter hver transport, jf. artikel 4 i Kommissionens delegerede forordning 2020/688.

Når du som transportør af fjerkræ færdes i udlandet, skal du være opmærksom på, at du ikke må køre ind i restriktionszoner i inficerede områder uden tilladelse fra landets veterinærmyndigheder. Hvis du har fået tilladelse til at køre ind i en zone skal myndighedernes anvisninger om smittebeskyttelse følges. Sørg for at etablere ekstra smittebeskyttelse ved ind- og udkørsel af zonen.

Indmeld fund af døde vilde fugle

Indmeldinger af døde vilde fugle er værdifulde for Fødevarestyrelsen, da undersøgelserne af fuglene giver Fødevarestyrelsen et godt overblik over udbredelsen af fugleinfluenza blandt de vildtlevende fugle i Danmark.

Hvis du finder døde eller syge vilde fugle i naturen, er Fødevarestyrelsen meget interesseret i at få besked om dit fund særligt, hvis det drejer sig om:

- Vandfugle
- Rovfugle
- Kragefugle
- Måger

Husk, at du kan bruge app'en "fugleinfluenzaTip" til at melde fund af døde vilde fugle ind til Fødevarestyrelsen.

Liste over de fuglearter, der har mest interesse for Fødevarestyrelsen kan findes [her](#).

Læs mere om, hvordan du ellers kan indmelde fundene på Fødevarestyrelsens [hjemmeside](#).

Følg med i AI overvågningen i vildfugle i Danmark her: <https://ai.fvst.dk/>

Referencer

Trusselsvurdering af 21. november 2022.

ADIS meddelelser fra EU Kommissionen.

Info notes fra EU Kommissionen.

AI Ekspertgruppe møde.

ADIS database.

Fugleinfluenza databasen: [Fugleinfluenza beredskab \(fvst.dk\)](https://fvst.dk)

[Kommissionens delegerede forordning \(EU\) 2020/687 af 17. december 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EU\) 2016/429 for så vidt angår regler om forebyggelse og bekæmpelse af visse listeopførte sygdomme \(EØS-relevant tekst\)](#)

[Kommissionens delegerede forordning \(EU\) 2020/688 af 17. december 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EU\) 2016/429 for så vidt angår dyresundhedsmæssige krav vedr. flytning inden for Unionen af landdyr og rugetæg.](#)